

МОНГОЛ УЛСЫН
АВЛИГАТАЙ ТЭМЦЭХ ГАЗАР

НИЙСЛЭЛИЙН ЕРӨНХИЙ
БОЛОВСРОЛЫН ЛАБОРАТОРИ 12-Р
СУРГУУЛЬ

“НИЙСЛЭЛИЙН ЕРӨНХИЙ БОЛОВСРОЛЫН ЛАБОРАТОРИ 12-Р СУРГУУЛЬ”-ИЙН СУРАГЧИД, ЭЦЭГ, ЭХЧҮҮДИЙН СУДАЛГАА

ХЯНАСАН:

США-НЫ ДАРГА, АХЛАХ КОМИССАР

Ц.ШИНЭБАЯР

БОЛОВСРУУЛСАН:

США-НЫ АЖИЛТАН, КОМИССАР

Р.ЭНХ-АМГАЛАН

Улаанбаатар хот
2021 он

АГУУЛГА

ХҮСНЭГТИЙН ЖАГСААЛТ	2
ЗУРГИЙН ЖАГСААЛТ	2
I. СУДАЛГААНЫ ЗОХИОН БАЙГУУЛАЛТ	3
II. ХҮҮХДИЙН ШУДАРГА БАЙДЛЫН СУДАЛГААНЫ ҮР ДҮН	5
III. ЭЦЭГ, ЭХЧҮҮДИЙН ШУДАРГА БАЙДЛЫН СУДАЛГААНЫ ҮР ДҮН.....	12
IV. ДҮГНЭЛТ.....	16

ХҮСНЭГТИЙН ЖАГСААЛТ

ХҮСНЭГТ 1. ХҮҮХДИЙН ШУДАРГА БАЙДЛЫН ТҮВШИН, анги, хүйсээр	6
ХҮСНЭГТ 2. ШУДАРГА БУС АСУУДАЛ ТОХИОЛДВОЛ ХҮҮХДҮҮДИЙН ХАНДАХ ХАНДЛАГА, ангиар	10
ХҮСНЭГТ 3. ШУДАРГА БУС АСУУДАЛ ТОХИОЛДВОЛ ХЭНД ХАНДАХ ТАЛААР, ангиар	11
ХҮСНЭГТ 4. СУДАЛГААНД ХАМРАГДСАН ЭЦЭГ, ЭХЧҮҮДИЙН ТОО, хүүхдийн тоогоор.....	12
ХҮСНЭГТ 5. ХҮҮХДЭЭ СУРГУУЛЬД ОРУУЛАХЫН ТУЛД ХЭН НЭГЭНД БЭЛЭГ, ЭД ЗҮЙЛ, МӨНГӨ ӨГӨХ, ЭСВЭЛ ҮНЭГҮЙ ҮЙЛЧИЛГЭЭ ҮЗҮҮЛЖ БАЙСАН ЭСЭХ, хөдөлмөр эрхлэлтийн байдлаар.....	14
ХҮСНЭГТ 6. ЭЦЭГ, ЭХЧҮҮДИЙН ШУДАРГА БАЙДЛЫН ТАЛААРХ ҮЛГЭР ДУУРАЙЛАЛ.....	15

ЗУРГИЙН ЖАГСААЛТ

ЗУРАГ 1. ХҮҮХДИЙН ШУДАРГА БАЙДЛЫН СУДАЛГААНД ХАМРАГДСАН СУРАГЧДЫН ТОО ...	5
ЗУРАГ 2. ШУДАРГА БАЙХ ТАЛААР ГЭРИЙНХЭНТЭЙГЭЭ ЯРИЛЦДАГ ЭСЭХ, хувиар	6
ЗУРАГ 3. ШУДАРГА БАЙХ ТАЛААР ГЭРИЙНХЭНТЭЙГЭЭ ЯРИЛЦДАГ НЬ ХҮҮХДИЙН ШУДАРГА БАЙДАЛД НӨЛӨӨЛДӨГ ЭСЭХ.....	7
ЗУРАГ 4. ШУДАРГА БУС ҮЙЛДЭЛ ХИЙХИЙГ НАЙЗУУДЫН ЗҮГЭЭС ХҮСДЭГ ЭСЭХ, хувиар.....	7
ЗУРАГ 5. ХҮҮХДИЙГ ШУДАРГА ХАНДСАНЫХ НЬ ТӨЛӨӨ МАГТАХ ЯВДАЛ ШУДАРГА БАЙДАЛД НӨЛӨӨЛДӨГ ЭСЭХ.....	8
ЗУРАГ 6. ХҮҮХДҮҮД ШУДАРГА БУС ЗҮЙЛ ХИЙХЭД ГЭРИЙНХЭНИЙ ХАНДАХ ХАНДЛАГА, хувиар.....	8
ЗУРАГ 7. ХҮҮХДҮҮД ШУДАРГА БУС ЗҮЙЛ ХИЙХЭД ГЭРИЙНХЭН НЬ ХЭРХЭН ХАНДДАГ НЬ ХҮҮХДИЙН ШУДАРГА БАЙДАЛД НӨЛӨӨЛДӨГ ЭСЭХ.....	9
ЗУРАГ 8. ХҮҮХДҮҮД ШУДАРГА БУС ЗҮЙЛ ХИЙСЭН ДОТНЫХОО ХҮНД ХАНДАХ ХАНДЛАГА, хувиар.....	9
ЗУРАГ 9. ХҮҮХДҮҮД ШУДАРГА БУС ЗҮЙЛ ХИЙСЭН ДОТНЫХОО ХҮНД ХЭРХЭН ХАНДДАГ НЬ ХҮҮХДИЙН ШУДАРГА БАЙДАЛД НӨЛӨӨЛДӨГ ЭСЭХ.....	10
ЗУРАГ 10. ШУДАРГА ЁСНЫ ТУХАЙ МЭДЭЭЛЭЛ АВДАГ ЭХ ҮҮСВЭР, хувиар	11
ЗУРАГ 11. СУДАЛГААНД ХАМРАГДСАН ЭЦЭГ, ЭХЧҮҮДИЙН ТОО, насны бүлэг, хүйсээр	12
ЗУРАГ 12. ХҮҮХДЭЭ ШУДАРГА БУС ЗҮЙЛ ХИЙВЭЛ ЭЦЭГ, ЭХЧҮҮДИЙН ХАНДАХ ХАНДЛАГА, хувиар.....	13
ЗУРАГ 13. ХҮҮХДЭЭ ШУДАРГА ЗҮЙЛ ХИЙВЭЛ ЭЦЭГ, ЭХЧҮҮДИЙН ХАНДАХ ХАНДЛАГА, хүйс, хувиар.....	13
ЗУРАГ 14. ХҮҮХДЭЭ ШАЛГАЛТ ӨГЧ БАЙХДАА БУСДААС ХУУЛСНЫГ МЭДВЭЛ ЭЦЭГ, ЭХЧҮҮДИЙН ХАНДАХ ХАНДЛАГА, хувиар	14
ЗУРАГ 15. ХҮҮХДЭЭ БУСДЫН ЭД ЗҮЙЛИЙГ ЗӨВШӨӨРӨЛГҮЙ АВСНЫГ МЭДВЭЛ ЭЦЭГ, ЭХЧҮҮДИЙН ХАНДАХ ХАНДЛАГА, хувиар	15
ЗУРАГ 16. ЗӨВ ХҮН БАЙХ, ШУДАРГА БАЙХ ТАЛААР ХҮҮХЭДТЭЙГЭЭ ЯРИЛЦДАГ ЭСЭХ, хүйсээр	15

I. СУДАЛГААНЫ ЗОХИОН БАЙГУУЛАЛТ

Авлигатай тэмцэх газрын УССГХ-ээс хэрэгжүүлж буй Бангладеш Улсын эцэг, эхийн зөвлөлийн тэргүүн туршлагыг нэвтрүүлэх ажлын хүрээнд “Нийслэлийн ерөнхий боловсролын лаборатори 12-р сургууль”-ийн сурагчид, эцэг, эхчүүдийн шударга байдлыг үнэлэх судалгааны мэдээллийг “Survey monkey” цахим программ цуглуулан, үр дүнг нэгтгэлээ.

Хүүхдийн шударга байдлын судалгааг АТГ-аас уламжлал болгон зохион байгуулдаг “Хүүхдийн шударга байдлын судалгаа”-ны асуулгын дагуу явуулсан бол эцэг, эхчүүдийн шударга байдлын судалгааг тусгай асуулга боловсруулан мэдээллийг цуглуулсан.

Судалгаанд “Нийслэлийн ерөнхий боловсролын лаборатори 12-р сургууль”-ийн 6-12 дугаар ангийн нийт 1226 сурагч, 1-12 дугаар ангийн нийт 2261 эцэг, эх хамрагдсан.

Хүүхдийн шударга байдлын түвшинг тогтоохдоо доорх 12 асуултад тухайн хүүхэд санал нийлж байгаа эсэхийг нь асууж, хариулт бүрийг 1-5 хүртэлх оноогоор үнэлж, үнэлгээг арифметик дунджаар тооцов. Хүүхдийн шударга байдлын түвшин нь хүүхдийн ёс зүй, ёс суртахуун, зөв төлөвшилт, хууль сахих, авлигыг үл тэвчих үзэл гэсэн дэд үзүүлэлтээс бүрддэг. Хүүхдийн шударга байдлын түвшин 1-д ойртох тусам шударга бус, харин 5-д ойртох тусам шударга гэж үзнэ.

Хүүхдийн шударга байдлыг дараах асуултуудаар үнэлсэн. Үүнд:

Дугаар	Асуулт
1	Дотнын найз минь шалгалт өгч байхдаа бусдаас хуулж байвал би “найз минь юм чинь за яах вэ дээ” гэж бодно.
2	Том хүмүүсийн үйлдэл хууль бус байсан ч надад ашигтай байвал хүлээн зөвшөөрнө.
3	Хүүхдүүд интернетэд байгаа бусдын бүтээлээс хуулбарлаж гэрийн даалгавраа хийхдээ эх сурвалжийг нь заавал дурдах албагүй.
4	Ангийн дарга болохын тулд ангийнхандаа бэлэг өгөх нь байж болох зүйл.
5	Багшдаа бэлэг өгөх нь дүнгээ ахиулах сайн арга юм.
6	Баян байх нь шударга байхаас илүү чухал.
7	Төрийн албан хаагч төрийн үйлчилгээ үзүүлснийхээ төлөө шан харамж авч болно.
8	Шалгалтаа бусдаас хуулж байгаа хүн нь миний сайн найз байсан ч би өөрийн итгэдэг багш, эцэг, эх, хэн нэгэнд мэдэгдэнэ.
9	Кино үзэхийн тулд урт дараалалд зогссоноос урдуур нь дайрч хурдан кинонд ороно.

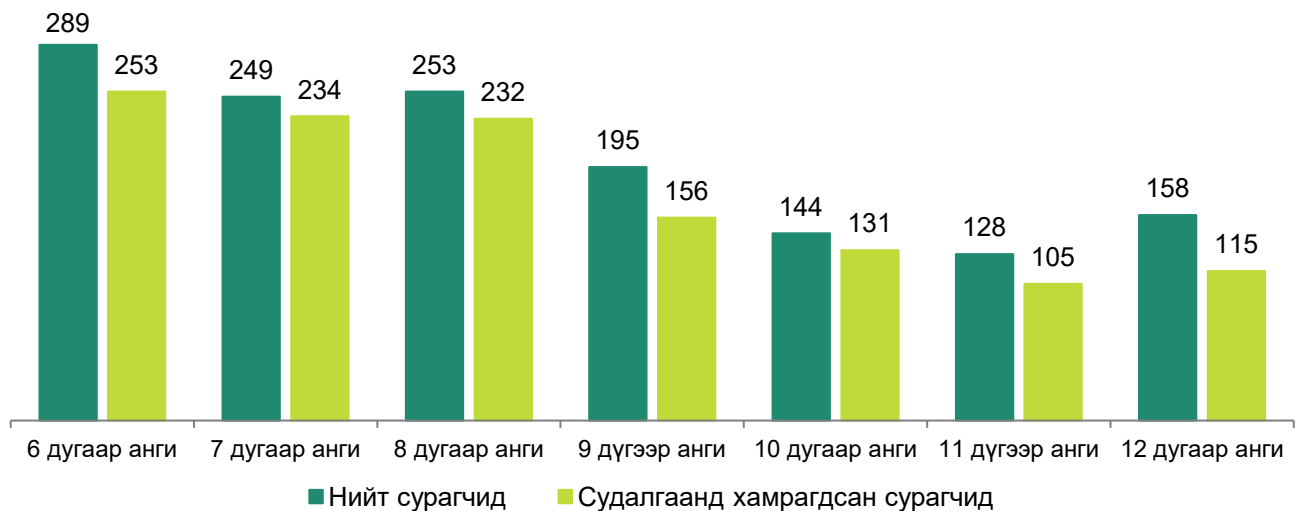
10	Замын цагдаа-зохицуулагч байхгүй бол би замын хөдөлгөөний дүрэм зөрчиж магадгүй.
11	Гэмт хэрэг үйлдсэн, авлига, хээл хахууль авсан хэн нэгнийг би зохих байгууллагад нь мэдэгдэнэ.
12	Манай гэр бүл баяжиж л байвал миний аав, ээж эрх мэдлээ ашиглах, хууль зөрчих нь надад хамаагүй.

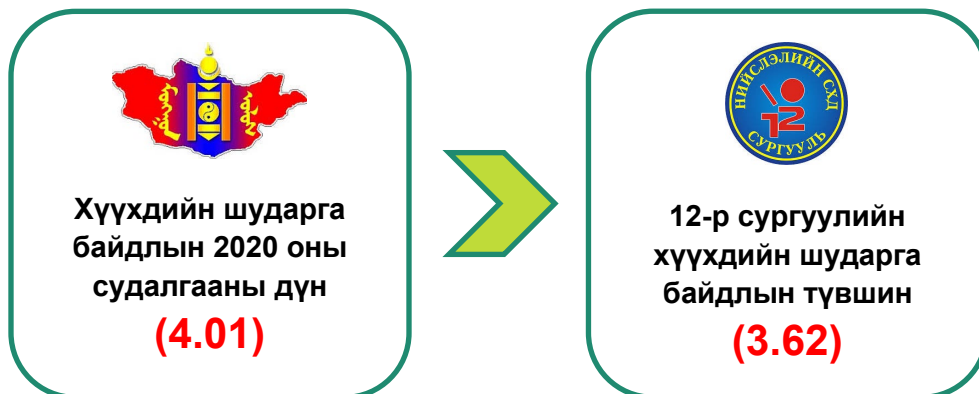
II. ХҮҮХДИЙН ШУДАРГА БАЙДЛЫН СУДАЛГААНЫ ҮР ДҮН

Нийслэлийн ерөнхий боловсролын лаборатори 12-р сургуулийн 6-12 дугаар ангийн нийт 1416 сурагчийн 1226 буюу 86.6 хувь нь судалгаанд хамрагдсан байна. Үүнээс: 6 дугаар ангийн 289 сурагчийн 253 буюу 87.5 хувь нь, 7 дугаар ангийн 249 сурагчийн 234 буюу 94.0 хувь нь, 8 дугаар ангийн 253 сурагчийн 232 буюу 91.7 хувь нь, 9 дүгээр ангийн 195 сурагчийн 156 буюу 80.0 хувь нь, 10 дугаар ангийн 144 сурагчийн 131 буюу 91.0 хувь нь, 11 дүгээр ангийн 128 сурагчийн 105 буюу 82.0 хувь нь, 12 дугаар ангийн 158 сурагчийн 115 буюу 72.8 хувь нь тус тус судалгаанд хамрагдсан байна.

ЗУРАГ 1. ХҮҮХДИЙН ШУДАРГА БАЙДЛЫН СУДАЛГААНД ХАМРАГДСАН СУРАГЧДЫН ТОО

Авлигатай тэмцэх газраас жил бүр уламжлал болгон зохион байгуулдаг “Хүүхдийн шударга байдлын судалгаа”-ны 2020 оны дүнгээр хүүхдийн шударга байдлын түвшин 4.01 байгаа бол Нийслэлийн ерөнхий боловсролын лаборатори 12-р сургуулийн хүүхдийн шударга байдлын түвшин 3.62 байгаа нь улсын дүнгээс 0.39 пунктээр бага байна.

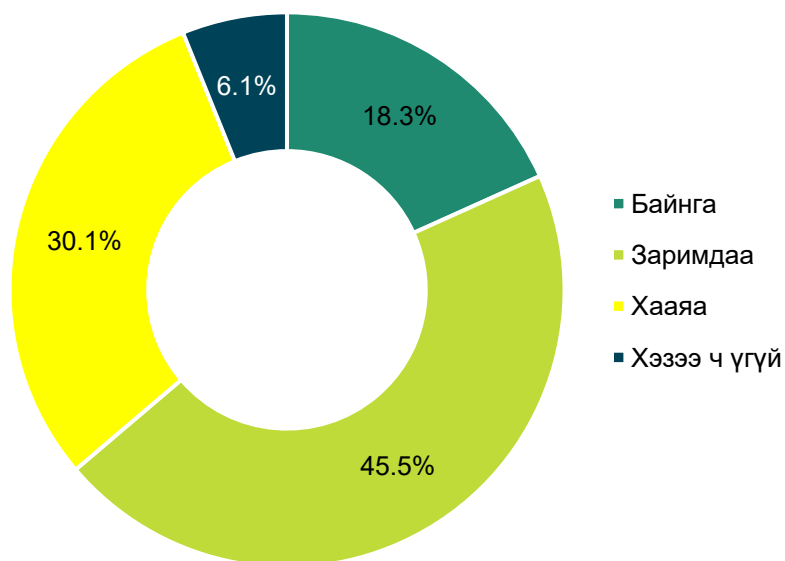
Хүүхдийн шударга байдлын түвшинг хүйсээр авч үзвэл 6 дугаар ангийн сурагчдын хувьд эрэгтэй сурагчдын шударга байдал 3.69, эмэгтэй сурагчдынх 3.65 байгаа нь 0.04 пунктээр зөрүүтэй байна. Харин 7-12 дугаар ангийн эрэгтэй сурагчдын шударга байдал эмэгтэй сурагчдынхаас 0.01-0.12 пунктээр бага байна

ХҮСНЭГТ 1. ХҮҮХДИЙН ШУДАРГА БАЙДЛЫН ТҮВШИН, анги, хүйсээр

Анги	Нийт сурагчид	Эрэгтэй сурагчид	Эмэгтэй сурагчид
6 дугаар анги	3.67	3.69	3.65
7 дугаар анги	3.65	3.60	3.68
8 дугаар анги	3.63	3.62	3.63
9 дүгээр анги	3.52	3.48	3.55
10 дугаар анги	3.67	3.63	3.70
11 дүгээр анги	3.48	3.46	3.49
12 дугаар анги	3.62	3.56	3.68

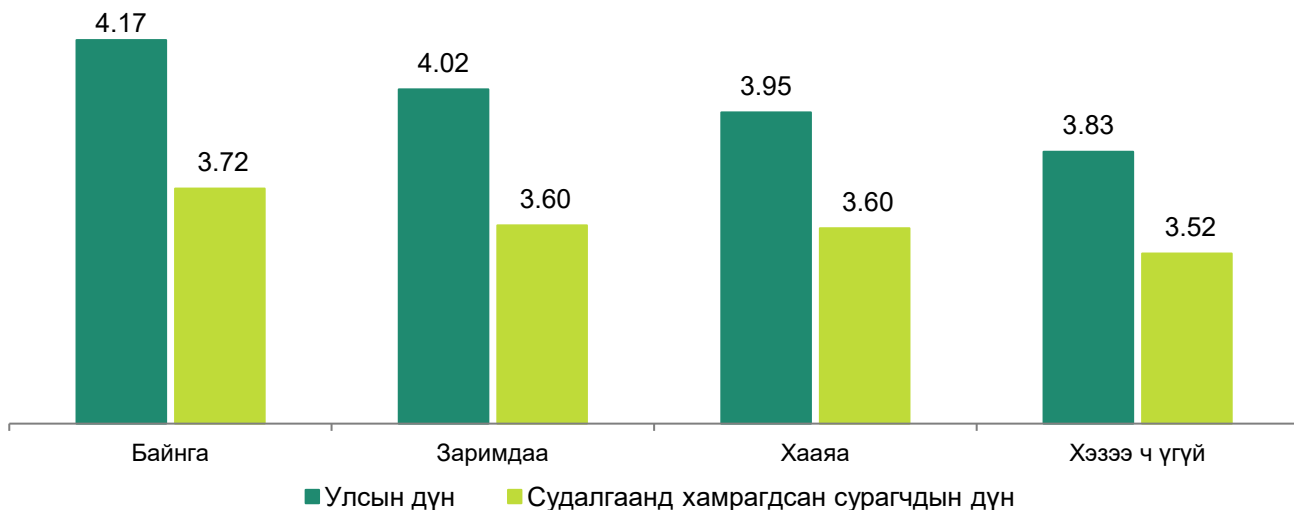
Судалгаанд хамрагдсан сурагчдын 18.3 хувь нь шударга байх талаар гэрийнхэнтэйгээ байнга ярилцдаг гэж хариулсан бол 45.5 хувь нь заримдаа ярилцдаг, 30.1 хувь нь хааяа ярилцдаг, 6.1 хувь нь хэзээ ч ярилцдаггүй гэж хариулсан байна.

ЗУРАГ 2. ШУДАРГА БАЙХ ТАЛААР ГЭРИЙНХЭНТЭЙГЭЭ ЯРИЛЦДАГ ЭСЭХ, хувиар

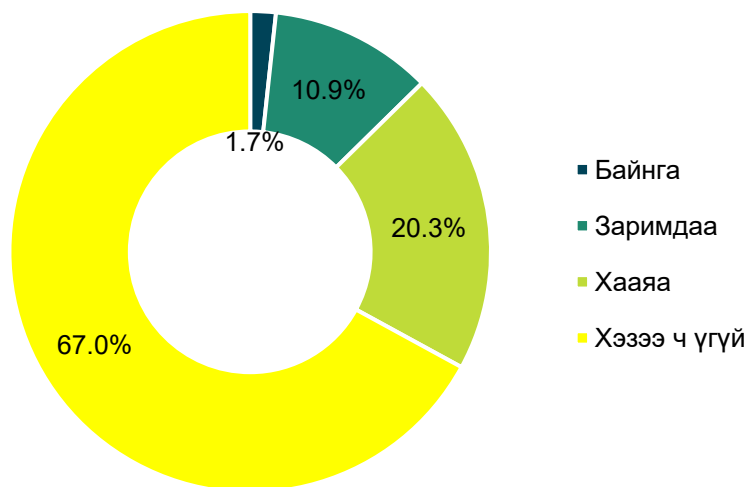
Шударга байх талаар гэрийнхэнтэйгээ байнга ярилцдаг хүүхдийн шударга байдлын түвшин 3.72 байгаа бол хэзээ ч ярилцаж байгаагүй хүүхдийн шударга байдлын түвшин 3.52 байна. Энэ нь гэр бүлийн харилцаа, хандлага хүүхдийн шударга байдалд чухал нөлөөтэй болохыг илэрхийлж байна. Мөн шударга байх талаар гэр бүлийнхэнтэйгээ ярилцдаг эсэхийг улсын дүнтэй харьцуулан үзэхэд тус сургуулийн хүүхдийн шударга байдлын түвшин 0.31-0.45 пунктээр доогуур байна.

ЗУРАГ 3. ШУДАРГА БАЙХ ТАЛААР ГЭРИЙНХЭНТЭЙГЭЭ ЯРИЛЦДАГ НЬ ХҮҮХДИЙН ШУДАРГА БАЙДАЛД НӨЛӨӨЛДӨГ ЭСЭХ

Судалгаанд хамрагдсан сурагчдын 1.7 хувь нь найз, нөхөд нь шударга бус үйлдэл хийхийг байнга хүсдэг гэж хариулсан бол 10.9 хувь нь заримдаа хүсдэг, 20.3 хувь нь хааяа хүсдэг, 67.0 хувь нь хэзээ ч хүсэж байгаагүй гэж хариулсан байна. Хүүхдүүд найз нөхдөө уруу татан шударга бус үйлдэл хийх нь бага байгааг эндээс харж болох юм.

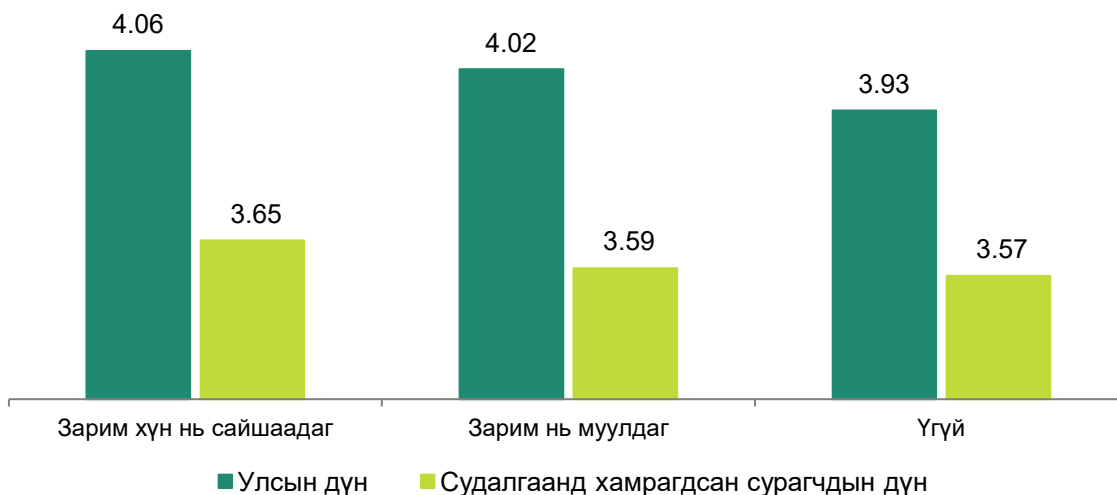
ЗУРАГ 4. ШУДАРГА БУС ҮЙЛДЭЛ ХИЙХИЙГ НАЙЗУУДЫН ЗҮГЭЭС ХҮСДЭГ ЭСЭХ, хувиар

Шударга хандсанахаа төлөө магтуулдаг хүүхдийн шударга байдлын түвшин 3.65 байгаа бол хэзээ ч магтуулж байгаагүй хүүхдийн шударга байдлын түвшин 3.57 байна. Энэ нь хүүхдэд тухайн цаг хугацаанд урмын үгс хэлэх нь цаашид тухайн хүүхдийг шударга иргэн болон төлөвшихөд эерэг нөлөөтэй байна. Мөн хүүхдийг шударга хандсаныг нь төлөө магтах нь шударга байдалд нөлөөлж буй эсэхийг улсын дүнтэй харьцуулан үзэхэд тус сургуулийн хүүхдийн шударга түвшин 0.36-0.43 пунктээр доогуур байна.

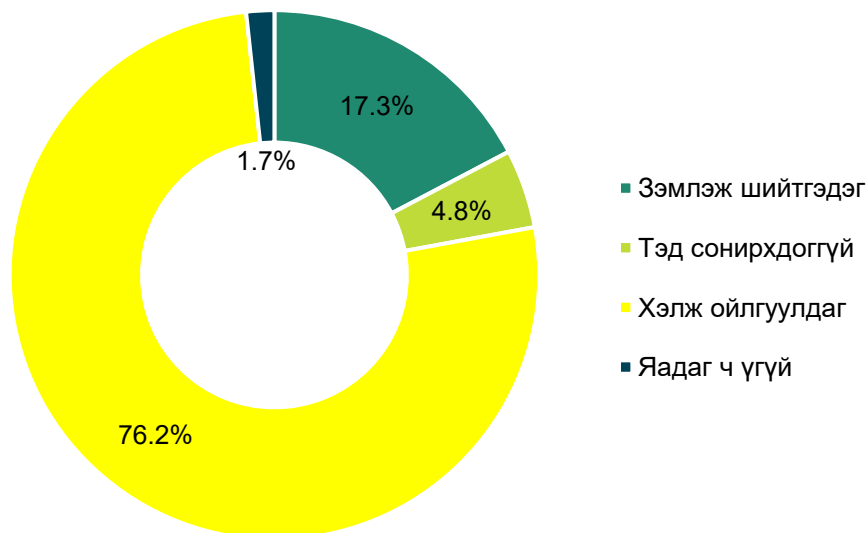

ЗУРАГ 5. ХҮҮХДИЙГ ШУДАРГА ХАНДСАНЫХ НЬ ТӨЛӨӨ МАГТАХ ЯВДАЛ ШУДАРГА БАЙДАЛД НӨЛӨӨЛДӨГ ЭСЭХ

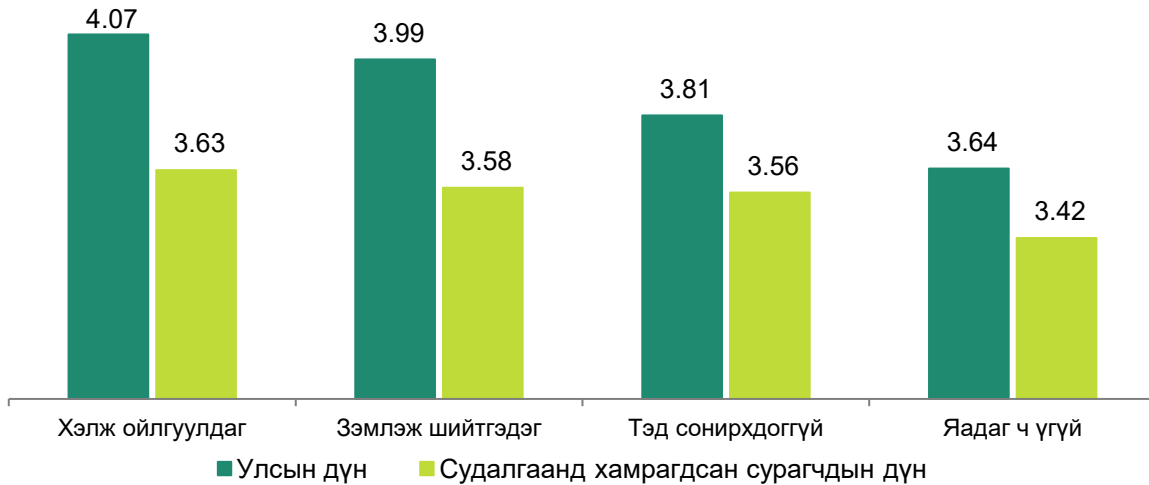
Судалгаанд хамрагдсан сурагчдын 1.7 хувь нь шударга бус зүйл хийхэд гэрийнхэн яадаг ч үгүй зүгээр өнгөрүүлдэг гэж хариулсан бол 17.3 хувь нь зэмлэж ойлгуулдаг, 4.8 хувь нь тэд сонирхдоггүй, 76.2 хувь нь хэлж ойлгуулдаг гэж хариулсан байна.

ЗУРАГ 6. ХҮҮХДҮҮД ШУДАРГА БУС ЗҮЙЛ ХИЙХЭД ГЭРИЙНХНИЙ ХАНДАХ ХАНДЛАГА, хувиар

Гэрийнхэн нь хүүхдээ шударга бус зүйл хийснийг нь мэдвэл хэлж ойлгуулдаг хүүхдийн шударга байдлын түвшин 3.63 байгаа бол ямар нэгэн арга хэмжээ авдаггүй хүүхдийн шударга байдлын түвшин 3.42 байна. Энэ нь тухайн хүүхдэд шударга бус зүйлийн үр дагаврыг хэлж ойлгуулснаараа сайн хүн болон төлөвших нөхцөлийг бүрдүүлж өгч байна. Мөн хүүхдээ шударга бус зүйл хийснийг нь мэдвэл хэрхэн хандаж байгаа нь хүүхдийн шударга байдалд нөлөөлж буй эсэхийг улсын дүнтэй харьцуулан үзэхэд тус сургуулийн хүүхдийн шударга түвшин 0.22-0.44 пунктээр доогуур байна.

ЗУРАГ 7. ХҮҮХДҮҮД ШУДАРГА БУС ЗҮЙЛ ХИЙХЭД ГЭРИЙНХЭН НЬ ХЭРХЭН ХАНДДАГ НЬ ХҮҮХДИЙН ШУДАРГА БАЙДАЛД НӨЛӨӨЛДӨГ ЭСЭХ

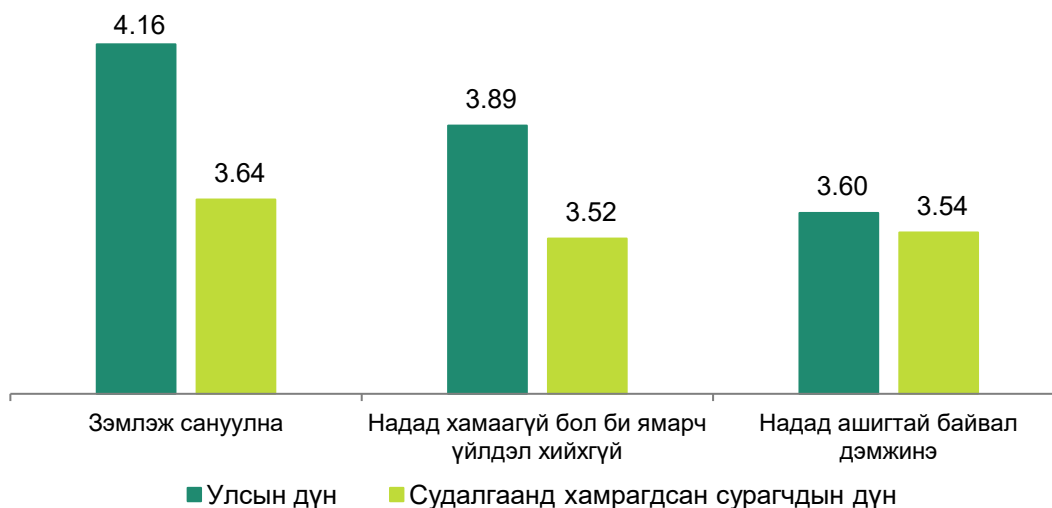
Судалгаанд хамрагдсан сурагчдын 68.5 хувь нь шударга бус зүйл хийсэн дотныхоо хүнд зэмлэж сануулдаг гэж хариулсан бол 12.4 хувь нь надад хамаагүй бол би ямар ч үйлдэл хийхгүй, 1.7 хувь нь надад ашигтай байвал дэмжинэ, 17.4 хувь нь бусад гэж хариулсан байна.

ЗУРАГ 8. ХҮҮХДҮҮД ШУДАРГА БУС ЗҮЙЛ ХИЙСЭН ДОТНЫХОО ХҮНД ХАНДАХ ХАНДЛАГА, хувиар

Шударга бус зүйл хийсэн дотныхоо хүнийг зэмлэж сануулдаг хүүхдийн шударга байдлын түвшин 3.64, өөрт нь хамаагүй бол би ямар ч үйлдэл хийхгүй байх хүүхдийн шударга байдлын түвшин 3.52, өөрт нь ашигтай байвал дэмжих хүүхдийн шударга байдлын түвшин 3.54 байна. Хүүхдүүд шударга бус зүйл хийсэн дотныхоо хүнд хэрхэн ханддаг нь хүүхдийн шударга байдалд нөлөөлдөг эсэхийг улсын дүнтэй харьцуулан үзэхэд тус сургуулийн хүүхдийн шударга түвшин 0.06-0.52 пунктээр доогуур байна.

ЗУРАГ 9. ХҮҮХДҮҮД ШУДАРГА БУС ЗҮЙЛ ХИЙСЭН ДОТНЫХОО ХҮНД ХЭРХЭН ХАНДДАГ НЬ ХҮҮХДИЙН ШУДАРГА БАЙДАЛД НӨЛӨӨЛДӨГ ЭСЭХ

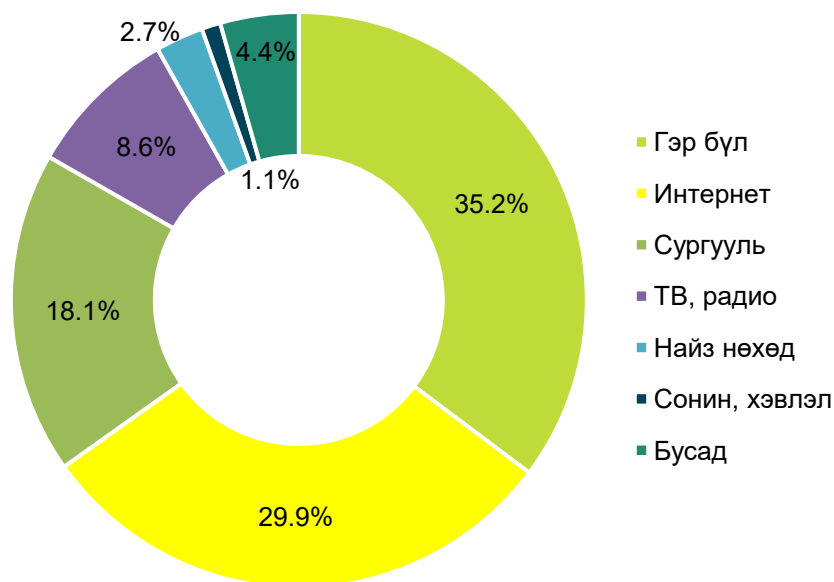
Судалгаанд хамрагдсан нийт сурагчдын 834 буюу 68.0 хувь нь эцэг, эх, багш зэрэг дотныхоо хүнд хэлдэг, 276 буюу 22.5 хувь нь шударга бус асуудлыг арилгахын тулд ямар нэгэн зүйл хийдэг, 39 буюу 3.2 хувь нь юу ч хийхгүй гэсэн бол 77 буюу 6.3 хувь нь бусад гэж хариулсан байна. Анги дэвших тусам хүүхдүүдийн бие даах, шийдвэр гаргах чадвар нэмэгдэж, асуудлыг шийдвэрлэхийн тулд өөрсдөө ямар нэгэн зүйл хийж, эцэг, эх, багш зэрэг дотныхоо хүндээ хандах нь багасаж байгааг дараах хүснэгтээс харж болохоор байна.

ХҮСНЭГТ 2. ШУДАРГА БУС АСУУДАЛ ТОХИОЛДВОЛ ХҮҮХДҮҮДИЙН ХАНДАХ ХАНДЛАГА, ангиар

Анги	Арилгахын тулд ямар нэг зүйл хийнэ	Эцэг, эх, багш зэрэг дотныхоо хүндээ хэлнэ	Юу ч хийхгүй	Бусад	Нийт
6 дугаар анги	16	220	12	5	253
7 дугаар анги	28	192	4	10	234
8 дугаар анги	43	164	10	15	232
9 дүгээр анги	43	96	4	13	156
10 дугаар анги	43	69	5	14	131
11 дүгээр анги	57	38	3	7	105
12 дугаар анги	46	55	1	13	115
Бүгд	276	834	39	77	1226

Судалгаанд хамрагдсан нийт сурагчдын 35.2 хувь нь гэр бүлийнхнээсээ шударга ёсны талаар мэдээлэл авдаг бол 29.9 хувь нь интернетээс, 18.1 хувь нь сургуулийн орчноос, 8.6 хувь нь телевиз, радиогоор, 2.7 хувь нь найз нөхдөөсөө, 1.1 хувь нь сонин хэвлэлээс, 4.4 хувь нь бусад эх үүсвэрээс мэдээллийг авдаг гэж хариулсан байна.

ЗУРАГ 10. ШУДАРГА ЁСНЫ ТУХАЙ МЭДЭЭЛЭЛ АВДАГ ЭХ ҮҮСВЭР, хувиар

Судалгаанд хамрагдсан нийт сурагчдын 684 буюу 55.8 хувь нь шударга бус асуудал тохиолдвол эцэг, эхдээ ханддаг байна. Ангиар нь авч үзвэл эцэг эхдээ ханддаг хүүхдүүдийн тоо анги дэвших тусам буурсан байна. Харин найз нөхдөдөө 316 буюу 25.8 хувь нь ханддаг бол ангийн багшдаа 75 буюу 6.1 хувь нь ханддаг байна.

ХҮСНЭГТ 3. ШУДАРГА БУС АСУУДАЛ ТОХИОЛДВОЛ ХЭНД ХАНДАХ ТАЛААР, ангиар

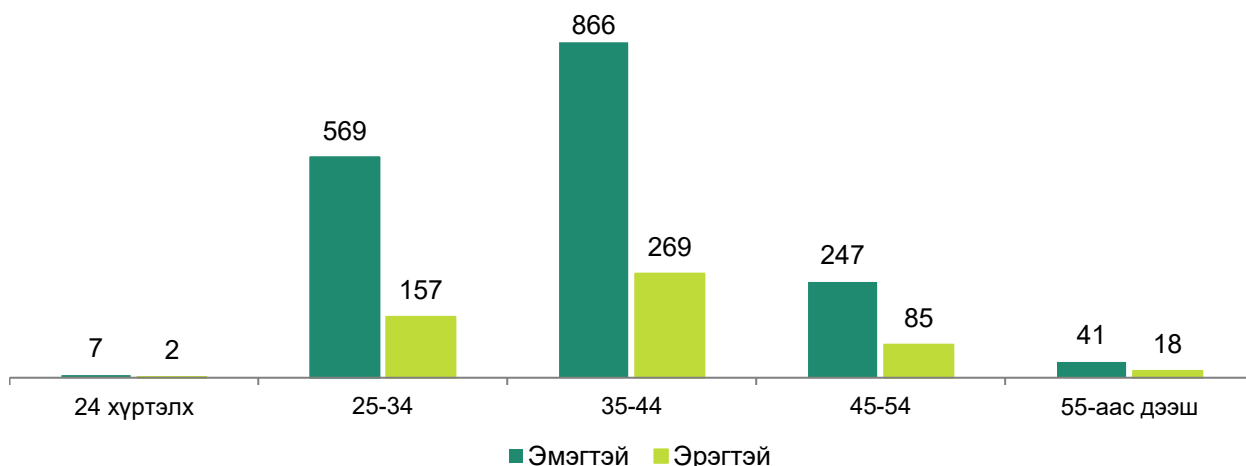
Анги	Эцэг, эх	Найз, нөхөд	Ангийн багш	Хүүхдийн тусламжийн утас 108	Хүүхдийн эрхийн байгууллагад	Сургуулийн захиралд	Бусад	Бүгд
6 дугаар анги	189	35	15	7	3	1	3	253
7 дугаар анги	165	32	15	4	6	1	11	234
8 дугаар анги	124	66	17	4	5	-	16	232
9 дүгээр анги	70	50	12	4	3	1	16	156
10 дугаар анги	46	63	4	-	1	1	16	131
11 дүгээр анги	46	35	5	1	2	-	16	105
12 дугаар анги	44	35	7	5	1	1	22	115
Бүгд	684	316	75	25	21	5	100	1226

III. ЭЦЭГ, ЭХЧҮҮДИЙН ШУДАРГА БАЙДЛЫН СУДАЛГААНЫ ҮР ДҮН

Нийслэлийн ерөнхий боловсролын лаборатори 12-р сургуулийн 1-12 дугаар ангийн нийт 2261 эцэг, эх судалгаанд хамрагдсан бөгөөд 1730 буюу 76.5 хувь нь эмэгтэй, 531 буюу 23.5 хувь нь эрэгтэй хүмүүс байна. Судалгаанд хамрагдсан нийт эцэг, эхчүүдийн 50.2 хувь нь 35-44 насныхан байгаа бөгөөд тэдгээрээс 866 буюу 76.3 хувь нь эмэгтэй, 269 буюу 23.7 хувь нь эрэгтэйчүүд байна.

ЗУРАГ 11. СУДАЛГААНД ХАМРАГДСАН ЭЦЭГ, ЭХЧҮҮДИЙН ТОО, насны бүлэг, хүйсээр

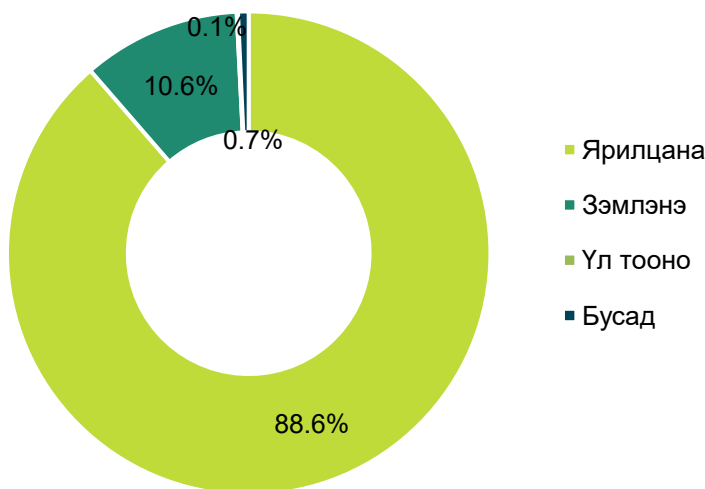
Судалгаанд хамрагдсан нийт эцэг, эхчүүдийг тус сургуульд суралцдаг хүүхдийн тоогоор нь авч үзвэл, 1 хүүхэд нь суралцдаг эцэг, эх 1197 буюу 52.9 хувийг, 2 хүүхэд нь суралцдаг эцэг, эх 851 буюу 37.6 хувийг, 3 хүүхэд нь суралцдаг эцэг, эх 188 буюу 8.3 хувийг, 4 ба түүнээс дээш хүүхэд суралцдаг эцэг, эх 25 буюу 1.1 хувийг эзэлж байна.

ХҮСНЭГТ 4. СУДАЛГААНД ХАМРАГДСАН ЭЦЭГ, ЭХЧҮҮДИЙН ТОО, хүүхдийн тоогоор

Хүүхдийн тоо	Тус сургуульд танай хэдэн хүүхэд суралцдаг вэ?				
	1 хүүхэд	2 хүүхэд	3 хүүхэд	4 ба түүнээс дээш хүүхэд	Бүгд
1 хүүхэдтэй	244	-	-	-	244
2 хүүхэдтэй	534	281	-	-	815
3 хүүхэдтэй	287	385	84	-	756
4 ба түүнээс дээш хүүхэдтэй	132	185	104	25	446
Бүгд	1 197	851	188	25	2 261

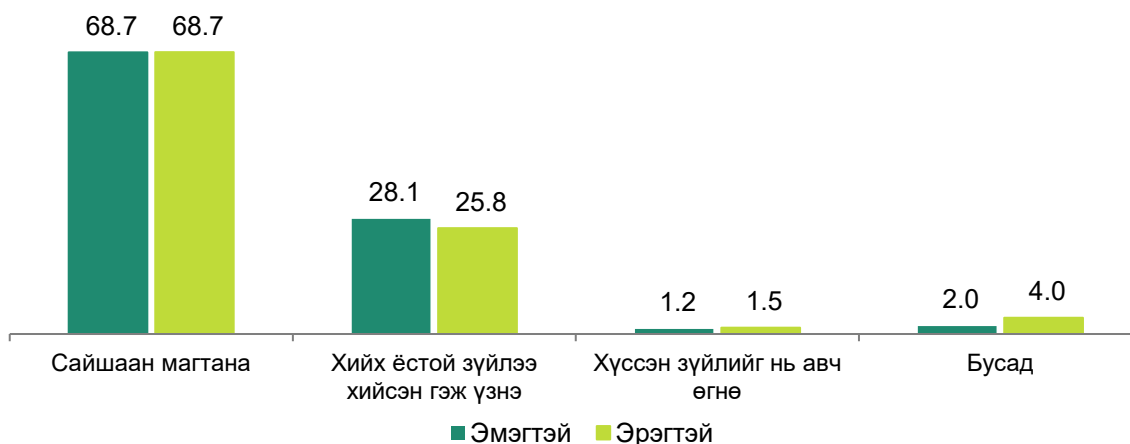
Судалгаанд хамрагдсан нийт эцэг, эхчүүдийн 88.6 хувь нь хүүхдээ шударга бус зүйл хийвэл ярилцаж ойлгуулна гэж хариулсан бол 10.6 хувь нь зэмлэнэ, 0.1 хувь нь үл тооно, 0.7 хувь нь бусад гэж хариулсан байна.

ЗУРАГ 12. ХҮҮХДЭЭ ШУДАРГА БУС ЗҮЙЛ ХИЙВЭЛ ЭЦЭГ, ЭХЧҮҮДИЙН ХАНДАХ ХАНДЛАГА, хувиар

Хүүхдээ шударга зүйл хийвэл эцэг, эхчүүдийн хандах хандлага ижил буюу дийлэнх хувь нь сайшаан магтдаг байна. Судалгааны үр дүнгээс харахад эмэгтэйчүүдийн 68.7 хувь нь хүүхдээ шударга зүйл хийвэл сайшаан магтдаг бол 28.1 хувь нь хийх ёстой зүйлээ хийсэн гэж үздэг, 1.2 хувь нь хүссэн зүйлийг нь авч өгдөг байна.

ЗУРАГ 13. ХҮҮХДЭЭ ШУДАРГА ЗҮЙЛ ХИЙВЭЛ ЭЦЭГ, ЭХЧҮҮДИЙН ХАНДАХ ХАНДЛАГА, хүйс, хувиар

Судалгаанд хамрагдсан нийт эцэг, эхчүүдийн 2163 буюу 95.7 хувь нь хүүхдээ сургуульд оруулахын тулд хэн нэгэнд бэлэг, эд зүйл, мөнгө өгөх, эсвэл үнэгүй үйлчилгээ үзүүлж байгаагүй гэж хариулсан бол 98 буюу 4.3 хувь нь тийм гэж хариулсан байна. Тийм гэж хариулсан эцэг, эхчүүдийн 33.7 хувь нь хувийн байгууллагад ажилладаг, 27.6

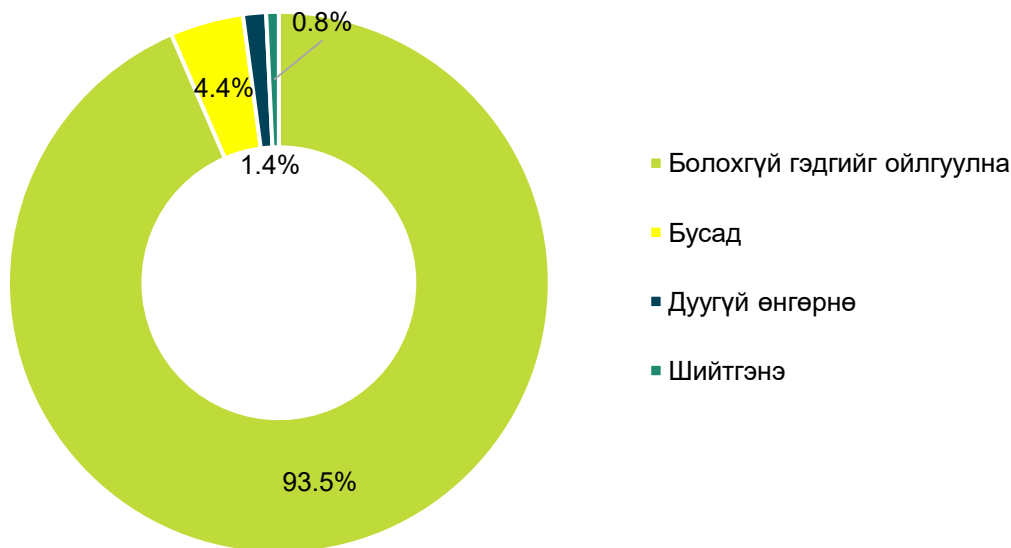
хувь нь хувиараа хөдөлмөр эрхэлдэг, 24.5 хувь нь төрийн байгууллагад ажилладаг бол 11.2 хувь нь тодорхой ажил эрхэлдэггүй хүмүүс байна.

ХҮСНЭГТ 5. ХҮҮХДЭЭ СУРГУУЛЬД ОРУУЛАХЫН ТУЛД ХЭН НЭГЭНД БЭЛЭГ, ЭД ЗҮЙЛ, МӨНГӨ ӨГӨХ, ЭСВЭЛ ҮНЭГҮЙ ҮЙЛЧИЛГЭЭ ҮЗҮҮЛЖ БАЙСАН ЭСЭХ, хөдөлмөр эрхлэлтийн байдлаар

Хөдөлмөр эрхлэлтийн байдал	Хүүхдээ сургуульд оруулахын тулд хэн нэгэнд бэлэг, эд зүйл, мөнгө өгөх, эсвэл үнэгүй үйлчилгээ үзүүлж байсан эсэх		
	Тийм	Үгүй	Нийт
Хувийн байгууллага	33	848	881
Хувиараа хөдөлмөр эрхлэгч	27	465	492
Төрийн байгууллага	24	437	461
Тэтгэвэрт	2	58	60
Олон улсын байгууллага	1	21	22
Ажилгүй	11	334	345
Нийт	98	2 163	2 261

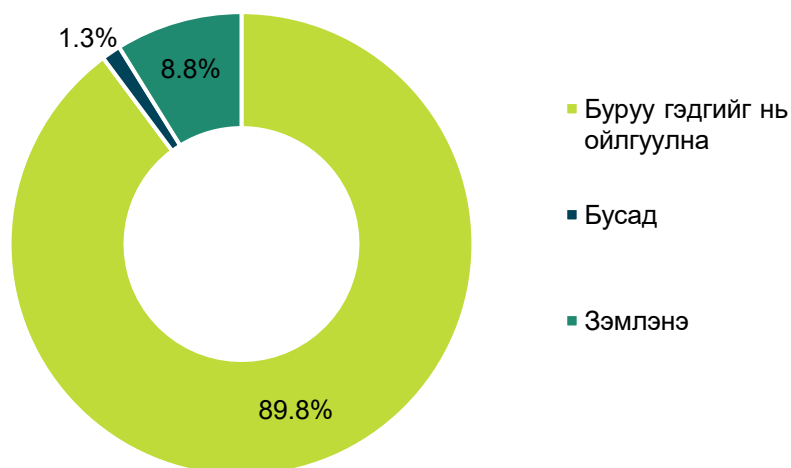
Эцэг, эхчүүдийн 93.5 хувь нь хүүхдээ шалгалт өгч байхдаа бусдаас хуулсныг мэдвэл болохгүй гэдгийг хэлж ойлгуулдаг бол 1.4 хувь нь дуугүй өнгөрч, 0.8 хувь нь шийтгэдэг гэж хариулсан байна.

ЗУРАГ 14. ХҮҮХДЭЭ ШАЛГАЛТ ӨГЧ БАЙХДАА БУСДААС ХУУЛСНЫГ МЭДВЭЛ ЭЦЭГ, ЭХЧҮҮДИЙН ХАНДАХ ХАНДЛАГА, хувиар

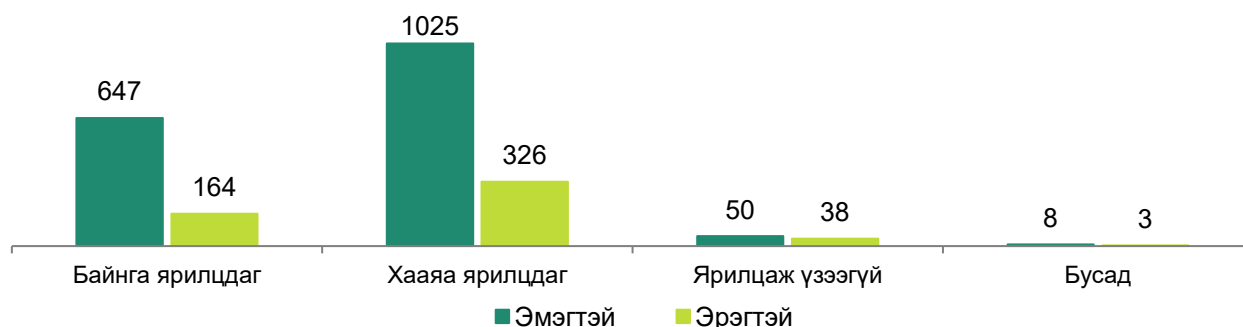
Эцэг, эхчүүдийн 89.8 хувь нь хүүхдээ бусдын эд зүйлийг зөвшөөрөлгүй авсныг мэдвэл буруу зүйл гэдгийг хэлж ойлгуулдаг бол 8.8 хувь нь зэмлэнэ, 1.3 хувь нь бусад гэж хариулсан байна.

ЗУРАГ 15. ХҮҮХДЭЭ БУСДЫН ЭД ЗҮЙЛИЙГ ЗӨВШӨӨРӨЛГҮЙ АВСНЫГ МЭДВЭЛ ЭЦЭГ, ЭХЧҮҮДИЙН ХАНДАХ ХАНДЛАГА, хувиар

Судалгаанд хамрагдсан эрэгтэйчүүдийн 30.9 хувь нь зөв хүн байх, шударга байх талаар хүүхэдтэйгээ байнга ярилцдаг, 61.4 хувь нь хааяа ярилцдаг, 7.2 хувь нь ярилцаж үзээгүй гэж хариулсан байна. Харин эмэгтэйчүүдийн 37.4 хувь нь байнга ярилцдаг, 59.2 хувь нь хааяа ярилцдаг, 2.9 хувь нь ярилцаж үзээгүй гэж хариулсан байна.

ЗУРАГ 16. ЗӨВ ХҮН БАЙХ, ШУДАРГА БАЙХ ТАЛААР ХҮҮХЭДТЭЙГЭЭ ЯРИЛЦДАГ ЭСЭХ, хүйсээр

Эцэг, эхчүүдийн 2113 буюу 93.5 хувь нь хүүхдийнхээ дэргэд шударга бус зүйл ярих, хийхээс зайлсхийж чаддаг гэсэн бол 148 буюу 6.5 хувь нь чаддаггүй гэж хариулсан байна. Харин эцэг эхчүүдийн үг үйлдэл бүр нь хүүхдэд үлгэр дуурайлал болно гэж 2214 буюу 97.9 хувь нь үзсэн бол үлгэр дуурайлал болохгүй гэж 2.1 хувь нь хариулжээ.

ХҮСНЭГТ 6. ЭЦЭГ, ЭХЧҮҮДИЙН ШУДАРГА БАЙДЛЫН ТАЛААРХ ҮЛГЭР ДУУРАЙЛАЛ

Үзүүлэлт	Хүүхдийнхээ дэргэд шударга бус зүйл ярих, хийхээс зайлсхийж чаддаг эсэх	Таны үг, үйлдэл бүр таны хүүхдэд үлгэр дуурайлал болно гэдэгтэй санал нийлдэг эсэх
Тийм	2 113	2 214
Үгүй	148	47
Нийт	2 261	2 261

IV. ДҮГНЭЛТ

Авлигатай тэмцэх газрын УССГХ-ээс хэрэгжүүлж буй Бангладеш Улсын эцэг, эхийн зөвлөлийн тэргүүн туршлагыг нэвтрүүлэх ажлын хүрээнд “Нийслэлийн ерөнхий боловсролын лаборатори 12-р сургууль”-ийн сурагчид, эцэг, эхчүүдийн шударга байдлыг үнэлэх судалгааг “Survey monkey” цахим программ ашиглан зохион байгууллаа.

- ✓ Судалгаанд “Нийслэлийн ерөнхий боловсролын лаборатори 12-р сургууль”-ийн 6-12 дугаар ангийн нийт 1226 сурагч хамрагдсанаас 700 буюу 57.1 хувь нь эмэгтэй, 526 буюу 42.9 хувь нь эрэгтэй сурагчид байна. Харин 1-12 дугаар ангийн нийт 2261 эцэг, эх хамрагдсанаас 1730 буюу 76.5 хувь нь эмэгтэй, 531 буюу 23.5 хувь нь эрэгтэй хүмүүс байна.
- ✓ Авлигатай тэмцэх газраас жил бүр уламжлал болгон зохион байгуулдаг “Хүүхдийн шударга байдлын судалгаа”-ны 2020 оны дүнгээр хүүхдийн шударга байдлын түвшин 4.01 байгаа бол Нийслэлийн ерөнхий боловсролын лаборатори 12-р сургуулийн хүүхдийн шударга байдлын түвшин 3.62 байгаа нь улсын дүнгээс 0.39 пунктээр бага байна. Энэ нь тус сургуулийн сурагчдын шударга байдлын түвшин нь улсын дүнгээс доогуур байгааг илтгэж байгаа бөгөөд цаашид хүүхдийг шударга иргэн болгон төлөвшүүлэхийн тулд авч хэрэгжүүлбэл зохих урьдчилан сэргийлэх, соён гэгээрүүлэх ажлын хүртээмжийг нэмэгдүүлэх нь зүйтэй юм.
- ✓ Судалгааны үр дүнгээс харахад хүүхдүүд болон эцэг, эхийн хариултаас харахад хүүхэдтэйгээ зөв хүн байх, шударга ёсны талаар дийлэнх хувь нь хааяа ярилцдаг гэж хариулсан байна. Шударга ёсны талаар байнга ярилцдаг эцэг, эхчүүд хүүхдээ аливаа асуудалд шударга хандсаных нь төлөө магтан сайшааж харин буруу зүйл, шударга бус үйлдэл хийснийг мэдвэл тухайн зүйлээс гарах үр дүнг тайлбарлан өгдөг хүүхдүүдийн шударга байдлын түвшин нь бусад хүүхдийнхээс өндөр байна.
- ✓ Хүүхдүүд шударга бус үйлдэл тохиолдвол эцэг, эх, найз нөхдөдөө хандан ярилцаж асуудлаа шийдвэрлэдэг болох нь судалгааны үр дүнгээс харагдаж байгаа бөгөөд анги дэвших тусам эцэг, эхээс илүүтэй найз нөхөдтэйгээ ярилцах хандлага нэмэгдэж байна.
- ✓ Хүүхдээ сургуульд оруулахын тулд хэн нэгэнд бэлэг, эд зүйл, мөнгө өгөх, эсвэл үнэгүй үйлчилгээ үзүүлэх нь хэдийгээр бага байгаа хэдий ч ийм асуудал гаргаж байсан гэж хариулсан эцэг, эхчүүдийн дийлэнх хувь нь хувийн байгууллагад ажилладаг болон хувиараа хөдөлмөр эрхэлдэг хүмүүс байна.